

Dosarul nr. 3r-345/22
2-20017813-01-3r-04112022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. G. Cazacu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

DECIZIE

23 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Aliona Serbulenco, reprezentată de avocatul Feodot Zumbreanu

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a Alionei Serbulenco împotriva Ministerului Sănătății al Republicii Moldova cu privire la obligarea modificării în parte a actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva încheierii din 14 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Aliona Serbulenco împotriva hotărârii din 7 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, pe motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut de lege

constată:

La 7 februarie 2020, Aliona Serbulenco a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova, terț Cancelaria de Stat a Republicii Moldova cu privire la obligarea pârâtului să modifice pct. 2 lit. d) din ordinul nr. 144-p, paragraful 3 din 28 august 2019, care va avea următoarea redacție: „achitarea indemnizației de eliberare din serviciu egală cu 4 salarii medii calculate în corespundere cu vechimea în serviciul public mai mare de 7 ani”, obligarea pârâtului să-i achite două salarii medii lunare cu titlu de indemnizație, suplimentar la cele două achitate anterior și cheltuielile de judecată.

Prin încheierea protocolară din 6 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost admisă cererea depusă de reprezentantul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova cu privire la succesiunea în drepturi și înlocuit Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova cu succesorul în drepturi Ministerul Sănătății al Republicii Moldova.

Prin hotărârea din 7 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Aliona Serbulenco, ca fiind neîntemeiată.

La 8 iunie 2022, Aliona Serbulenco, reprezentată de avocatul Feodot Zumbreanu a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 7 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, solicitând casarea integrală a hotărârii contestate, cu emiterea unei decizii de admitere a cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea din 14 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Aliona Serbulenco împotriva hotărârii din 7 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, pe motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut de lege.

La 13 octombrie 2022, Aliona Serbulenco, reprezentată de avocatul Feodot Zumbreanu a depus recurs împotriva încheierii din 14 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, anularea încheierii instanței de apel, cu remiterea cauzei în instanța de apel pentru examinarea în fond a cererii de apel motivată, anexată la prezenta cerere de recurs.

În susținerea recursului a invocat că copia hotărârii motivate din 7 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, expediată în adresa avocatului Feodot Zumbreanu la 1 august 2022, a fost recepționată de o persoană necunoscută, fără a fi înmănată personal avocatului.

La fel, a precizat recurenta că copia hotărârii motivate din 7 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, expediată în adresa ei, nu i-a fost înmănată nici ei din motivul nereclamării a trimiterii poștale de către adresat.

Astfel, a fost în imposibilitate de a face cunoștință cu hotărârea redactată a instanței de fond, împotriva căreia a depus doar apel nemotivat.

Totodată, a evidențiat că, contrar prevederilor art. 276¹ CPC, instanța de fond nu i-a satisfăcut cerința de a-i fi expediată copia procesului-verbal al ședinței de judecată, fiindu-i astfel îngrădit dreptul de a depune un apel motivat, or anume prin procesul-verbal pot fi confirmate multiplele argumente expuse de către reprezentantul său privind ilegalitatea terțului de a interpreta legile, precum și alte ilegalități.

Conform art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Din materialele dosarului rezultă că încheierea recurată a fost notificată recurentei, prin intermediul oficiului poștal, la 3 octombrie 2022, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 237 vol. I).

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul la 13 octombrie 2022, în termenul legal.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră inoportună invitarea părților la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul împotriva încheierii contestate urmează a fi respins din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă o decizie de respingere a recursului.

Din materialele dosarului rezultă că la 8 iunie 2022, Aliona Serbulenco, reprezentată de avocatul Feodot Zumbreanu a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 7 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, solicitând casarea integrală a hotărârii contestate, cu emiterea unei decizii de admitere a cererii de chemare în judecată (f. d. 214 vol. I).

Se mai constată că prin încheierea din 14 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Aliona Serbulenco împotriva hotărârii din 7 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, pe motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut de lege (f. d. 232-234 vol. II).

Verificând legalitatea încheierii contestate, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată ca fiind justificată concluzia Curții de Apel Chișinău de declarare a apelului inadmisibil.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și alin. (2) lit. e) Cod administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

În același timp, potrivit art. 232 alin. (2) Cod administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Cu referire la normele legale enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că copia hotărârii motivate din 7 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani a fost notificată, la 2 august 2022, reprezentantului Alionei Serbulenco, avocatului Feodot Zumbreanu, care a și semnat și depus apelul în interesele Alionei Serbulenco, în baza mandatului seria MA nr. 1043541 din 3 decembrie 2019, circumstanță ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 2, 226 vol. I).

Din actele cauzei se mai constată că corespondența care conținea copia hotărârii motivate din 7 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, expediată

în adresa Alionei Serbulenco, a fost returnată în adresa instanței de apel de către oficiul poștal cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 227-228 vol. I).

Este de notat că pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016 pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale, definește *trimiterea nereclamată* ca fiind o trimitere poștală care nu a fost distribuită (predată) destinatarului din cauza *nesolicitării sau refuzului de recepționare a acesteia*.

Drept urmare, faptul că destinatarul Aliona Serbulenco nu a solicitat ridicarea de la oficiul poștal a plicului cu copia hotărârii motivate din 7 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, nu poate fi imputată instanței de judecată ca necomunicare a actului judecătoresc.

Respectiv, termenul de prezentare a motivării apelului, prevăzut de art. 232 alin. (2) Cod administrativ, a început să curgă la data de 3 august 2022, ziua imediat următoare celei în care reprezentantul Alionei Serbulenco, avocatul Feodot Zumbreanu a recepționat copia hotărârii motivate din 7 iunie 2022 a primei instanțe și a expirat la 1 septembrie 2022.

Cu toate acestea, Aliona Serbulenco, reprezentată de avocatul Feodot Zumbreanu nu a prezentat în termenul prevăzut de lege motivarea apelului la Curtea de Apel Chișinău împotriva hotărârii din 7 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, motiv din care instanța de apel corect a ajuns la concluzia declarării inadmisibilității acesteia, în conformitate cu art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ.

Or, motivarea apelului a fost anexată numai la prezenta cerere de recurs, odată cu depunerea acestuia (f. d. 247-249 vol. I).

Instanța de recurs va respinge ca fiind declarativ argumentul recurenteii invocat în cererea de recurs precum că trimiterea poștală, expediată în adresa avocatului Feodot Zumbreanu la 1 august 2022, care conținea copia hotărârii motivate a primei instanțe, a fost recepționată de o persoană necunoscută, fără a fi înmănată personal avocatului.

Or, pe lângă faptul că în susținerea acestor invocări instanței nu au fost prezentate probe certe și concludente, se mai constată că, corespondența a fost recepționată pe adresa indicată de către avocatul Feodot Zumbreanu, ca reprezentant al Alionei Serbulenco în mandatul seria MA nr. 1043541 din 3 decembrie 2019 (f. d. 2 vol. I).

În acest context, relevanță în speța dată au prevederile art. 47 alin. (3) Cod administrativ, care statuează că *culpa reprezentantului împuternicit se atribuie participantului reprezentat*.

La fel, potrivit art. 65 alin. (1) Cod administrative, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. *Culpa unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului*.

Ca urmare, având în vedere faptul că copia hotărârii integrale din 7 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani a fost notificată reprezentantului Alionei Serbulenco, avocatului Feodot Zumbreanu, prin intermediul oficiului poștal, fiindu-i astfel aduse la cunoștință motivele adoptării soluției de către instanța de judecată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios

administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră lipsit de raționament argumentul recurenței în sensul că, contrar prevederilor art. 276¹ CPC, instanța de fond nu i-a satisfăcut cerința de a-i fi expediată copia procesului-verbal al ședinței de judecată, fiindu-i astfel îngădit dreptul de a depune un apel motivat, deoarece anume prin procesul-verbal pot fi confirmate multiplele argumente expuse de către reprezentantul său privind ilegalitatea terțului de a interpreta legea, precum și alte ilegalități.

Mai cu seamă că nici Aliona Serbulenco și nici reprezentantul acesteia, avocatul Feodot Zumbreanu nu au fost lipsiți de posibilitatea de a lua cunoștință cu materialele dosarului.

Distinct de cele menționate, se va nota că partea în proces trebuie să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudența națională, cât și CtEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin efectuarea în termen legal a tuturor acțiunilor procedurale, inclusiv și depunerea în termenul legal a motivării apelului.

Această obligație rezultă și din dispozițiile art. 24 alin. (1) Cod administrativ, care indică că participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

La caz, însă, se stabilește lipsa de valorificare diligentă de către Aliona Serbulenco, reprezentată de avocatul Feodot Zumbreanu a drepturilor sale procedurale, fapt ce nu poate fi imputat instanței de judecată.

Așadar, sintetizând cele reliefate supra, se atestă legalitatea încheierii din 14 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Aliona Serbulenco împotriva hotărârii din 7 iunie 2022 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, pe motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut de lege.

În această ordine de idei, se constată că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că potrivit legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se

subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac [cauza Bacev vs fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei; Kemp vs Luxembourg; Diaz Ochoa vs Spania], în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticile invocate de către recurentă sunt nejustificate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de Aliona Serbulenco, reprezentată de avocatul Feodot Zumbreanu.

Se menține încheierea din 14 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a Alionei Serbulenco împotriva Ministerului Sănătății al Republicii Moldova cu privire la obligarea modificării în parte a actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu